

A acreditación de competencias profesionais e a formación de persoas desempregadas

REVISTA GALEGA
DE EDUCACIÓN

ISSN: 1132-8932

Páx. 30-34

María Jesús Fraga Amigo

Xurxo Fernández López

CIFP Rodolfo Ucha Piñeiro, Ferrol

CIFP
Rodolfo Ucha Piñeiro

A avaliación e acreditación de competencias profesionais por experiencia laboral ou vías non formais de formación e a formación de persoas desempregadas estanse a converter nuns instrumentos fundamentais para facer realidade unha necesidade da poboación que, por diversas circunstancias, abandonou nalgún momento o sistema educativo sen ningunha titulación; o paradigma da APRENDIZAXE DURANTE TODA A VIDA.

Plan de
Acreditación
da experiencia profesional

Estes dous procesos réxense sempre por criterios de fiabilidade, obxectividade e rigor técnico.

O esquema da páxina seguinte representa a relación entre as cualificacións profesionais e a acreditación da competencia profesional.

**OS CURSOS AFD
(ACTIVIDADES FORMATIVAS
PARA PERSOAS
DESEMPREGADAS)**

Estes cursos parten dun convenio entre a Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional e a de Economía, Emprego e Industria,

O procedemento de formación de persoas desempregadas e de acreditación de competencias.

mediante o que os centros de ensino se comprometen a achegar os recursos humanos e materiais. Tamén poden ser impartidos por centros privados.

Teñen un número máximo de alumnado de quince persoas, seleccionadas de entre 30 persoas enviadas ao centro polo SEPE, e o criterio de selección, por parte do centro de ensino, é unha proba sinxela sobre a materia do curso e unha entrevista que realiza o persoal docente que vai impartir o curso.

Os cursos pódense celebrar durante todo o ano, aínda que teñen que estar rematados no mes de decembro do ano da convocatoria. O horario habitual está entre 5 e 7 horas lectivas diarias e a asistencia é obrigatoria.

Unha vez rematada a parte lectiva, o alumnado ten que desenvolver 80 horas de Formación en Centros de Traballo (prácticas laborais).

Ao rematar o curso, o centro de ensino expedirá un certificado no cal se indican os módulos profesionais superados positivamente, e con ese certificado as persoas candidatas deben dirixirse á Consellería de Economía, Emprego e Industria para obter o Certificado final.

Durante o ano 2020, no CIPP Rodolfo Ucha Piñeiro impártense os cursos:

- Asistencia de Dirección. ADGG0108. Familia Administración e Xestión. Nivel 3.
- Programación en linguaxes estruturadas de aplicacións de xestión. IFCD0111. Familia Informática. Nivel 3.

Para entender en que consiste cada un destes niveis de cualificación profesional que aparecen nos cursos antes indicados, incluímos un esquema explicativo no fondo da páxina.

O PROCESO DE ACREDITACIÓN DE COMPETENCIAS PROFESIONAIS

É un proceso mediante o cal se outorga un recoñecemento oficial á persoa candidata, previa avaliación dos coñecementos e capacidades adquiridas pola experiencia laboral e vías non formais de formación que non deslugar a unha titulación oficial.

Este proceso desenvólvese nos Centro Integrados de Formación Profesional de Galicia e foi convocado para diversas familias profesionais.

Tras participar e conseguir estas acreditacións oficiais, pódese obter:

- Certificado de profesionalidade, emitido pola administración laboral, sempre que se obtivese o recoñecemento e acreditación de todas as unidades que compoñen a cualificación profesional.
- Título de Formación Profesional, emitido pola administración educativa, sempre que se curse o resto dos módulos non asociados a unidades de competencia, e, no seu caso, os módulos do título asociados ás unidades de competencia non acreditadas. Para isto é necesario reunir os requisitos de acceso aos Ciclos Formativos.

Nivel 1	<i>Competencia nun conxunto reducido de actividades simples, dentro de procesos normalizados.</i>
Nivel 2	<i>Competencia en actividades determinadas que poden executarse con autonomía.</i>
Nivel 3	<i>Competencia en actividades que requiren dominio de técnicas e exercitarse con autonomía.</i>
Nivel 4	<i>Competencia nun amplo conxunto de actividades complexas.</i>
Nivel 5	<i>Competencia nun amplo conxunto de actividades moi complexas executadas con gran autonomía. Responsabilidade en dirección e xestión.</i>

O proceso de acreditación de competencias profesionais.

Requisitos de participación

A este procedemento poden acceder aquelas persoas que cumpran os seguintes requisitos:

- a) Posuír a nacionalidade española, atoparse incluído como residente comunitario ou familiar deste ou ser titular dunha autorización de residencia en España.
- b) Ter 20 anos para as unidades de competencia de nivel 2 e 3.
- c) Ter experiencia laboral e/ou formación relacionada coas competencias profesionais que se queiran acreditar.

No caso de experiencia laboral, xustificarse polo menos tres anos, cun mínimo de 2000 horas traballadas, nos últimos dez anos transcorridos antes de realizarse a convocatoria, para uni-

dades de competencia de niveis 2 e 3.

No caso de formación, xustificarse polo menos 300 horas para as unidades de competencia dos niveis 2 e 3, nos últimos dez anos transcorridos antes de realizarse a convocatoria.

A persoa candidata que sexa admitida no proceso, terá que formalizar o pagamento das taxas correspondentes previamente á realización de cada unha das fases, estando exentas de pagamento das mesmas as persoas que, no momento de se iniciaren as sesións de asesoramento e avaliación, figuren como desempregadas, así como aquelas persoas con discapacidade recoñecida oficialmente, igual ou superior ao 33%.

Estrutura básica do proceso de acreditación de competencias profesionais

O procedemento estrutúrase en tres fases:

- Asesoramento.
- Avaliación.
- Acreditación e rexistro da competencia profesional.

A experiencia no CIFP Rodolfo Ucha Piñeiro

O noso CIFP é sede para a Acreditación nos ciclos medios e superiores das especialidades de Administración e Xestión e Comercio e Márketing, que se corresponden aos niveis 2 e 3 de cualificación.

As prazas ofertadas, 30 para o nivel 2 e 20 para o nivel 3, non cobren a demanda de persoas candidatas, polo que é necesario realizar unha selección aplicando un baremo no que se valoran os anos traballados e a posesión de cursos formativos. Isto é un indicador do elevado número de traballadores/as que non posúen titulación ou esta non é adecuada á súa actividade laboral, o que xustifica suficientemente a importancia da existencia do proceso.

Motivación das persoas candidatas

As motivacións que detectamos ou que manifestan as persoas que nos consultan para se inscribiren ao proceso, podémolas resumir nunha principal, obter unha titulación de FP, aínda que a necesidade desa titulación é por:

- Incentivos ou presións da empresa, para posuír a titulación e adaptarse ás normativas laborais.
- Promocionar no seu traballo.
- A consideración do proceso como unha vía rápida para a titulación.

- Aproveitar a oportunidade de estar desempleado para conseguir unha titulación oficial.
- Poder impartir cursos de formación.

Perfil das persoas candidatas

Son maioritariamente mulleres cunha media de idade ao redor de 45 anos, desempeñando traballos na administración pública, en empresas de servizos do sector privado ou traballando por conta propia.

A súa procedencia é diversa, tendo candidatos de todas as provincias galegas, pero tamén doutras Comunidades como Andalucía, Madrid, Castela-León, Castela-A Mancha etc.

As renuncias son escasas e as persoas candidatas adoitan darse un prazo de dous anos para completar o proceso, principalmente no ciclo superior (o nivel 2 consta de nove Unidades de Competencia e o nivel 3, de trece).

Desde que se publica a convocatoria ata a inscrición da persoa candidata, o noso labor fundamental, xunto coa colaboración do Departamento de Orientación do CIFP, é atender as numerosas chamadas para aclarar as dúbidas das persoas interesadas.

A información que reclaman, céntrase no desenvolvemento do proceso de acreditación, polo que incidimos en explicarlles as fases do mesmo, a documentación que teñen que pre-

sentar, e aclarar os contidos das probas.

Outras dúbidas que nos expoñen corresponden á tramitación da solicitude, xa que ten que presentarse vía electrónica, cuberta previamente nunha aplicación informática á cal acceden con Chave365, DNI electrónico ou certificado dixital. Esta aplicación é completa e intuitiva, pero presenta problemas na súa tramitación, facilmente resolúbeis co noso apoio e o dos responsábeis informáticos da Xunta.

Ademais toda a documentación que teñen que presentar, téñena que rexistrar na sede electrónica da Xunta, estando dixitalizado completamente o proceso dende hai dous anos.

Fase de asesoramento

A fase de asesoramento é o primeiro contacto real que ten a persoa candidata co desenvolvemento do proceso propiamente dito, excepción feita da solicitude de admisión, sendo sorprendente a reacción das persoas candidatas ao volver a un centro educativo.

Esta fase ten un obxectivo claro, axudar á persoa candidata para que faga unha autoavaliación da súa competencia en cada unha das unidades de competencia nas que foi admitido/a, analizar o seu historial profesional e formativo e ter a posibilidade de presentar novas evidencias que apoién dito historial.

Este proceso faise, polo menos, a través de dúas sesións de asesoramento, que son de obrigatoria asistencia:

Reunión grupal. Nesta reunión que se fai con todas as persoas candidatas, infórmase sobre o Sistema Nacional de Cualificacións, os contidos das unidades de competencia e o desenvolvemento do proceso, incluíndo a entrega da documentación da fase de asesoramento. Tamén se informa sobre o funcionamento da aplicación informática que xestiona o proceso, e procúrase determinar xa un calendario para realizar as seguintes reunións.

Reunión de asesoramento individual. Consiste nunha entrevista individual profesional, que ten a función de axudar á persoa candidata a responder ao cuestionario de autoavaliación, ou analízalo se está cuberto previamente, ampliar a documentación acreditativa a efectos de mellorar o historial, e facer unha tarefa de motivación para que a persoa candidata entenda este proceso como unha aprendizaxe permanente ao longo da súa vida profesional.

Para todo isto, o equipo asesor utiliza dous elementos principais:

O cuestionario de autoavaliación, que ten que cubrir a persoa candidata coa axuda do asesor/a, a través da aplicación de xestión do proceso. É un instrumento de reflexión sobre a propia experiencia profesional e formativa. Invítase a persoa candidata a autoavaliarse sobre a actividade realizada durante a súa experiencia laboral, analizando as actividades profesionais, que se distinguen entre principais e secundarias, cun criterio de realidade e honestidade.

O expediente de competencias e o historial profesional e/ou formativo, totalmente dixitalizado e que nos serve para completar

a análise que se efectúa coa autoavaliación. A este engádense as evidencias que durante a fase de asesoramento poida achegar a persoa candidata.

Posteriormente o asesor/a realiza un informe que ten carácter orientador (non vinculante), onde se indicará motivadamente se se considera a existencia de evidencias suficientemente xustificadas da competencia nas unidades nas que foi admitido/a, indicándolle a conveniencia ou non de pasar á seguinte fase, a de avaliación, sendo a decisión exclusiva da persoa candidata.

No caso de que o informe sexa negativo, temos que indicar a formación complementaria que pode realizar, e os centros onde se ofrece. Isto faise normalmente a través dun documento que se entrega á persoa candidata, elaborado polo Departamento de orientación do CIFP, que chamamos Plan de Formación

e que contén os aspectos antes indicados.

Fase de avaliación

A fase de avaliación é importante xa que é determinante no resultado final. O equipo avaliador elabora, para cada unidade de competencia, unha proba obxectiva ou simulación, unha proposta de actividade profesional sinxela, adecuada ás especificacións recollidas no que tecnicamente se denomina "guía de evidencias", a resolver de forma escrita ou por ordenador, na que se deberá demostrar o coñecemento teórico e práctico (o saber e o saber facer). Para realizar a proba, utilizamos unha aula que se divide en despachos, simulando o espazo dunha oficina.

Finalizada a fase de avaliación, as persoas participantes cumprimentan unha enquisa na que valoran varios aspectos do proceso: a organización, a aten-

ción do persoal, as instalacións, a entrega de material, os equipamentos empregados nas probas. Ata o momento o grao de satisfacción é moi bo. Diremos que os resultados das persoas candidatas, na última convocatoria celebrada, aproxímanse a un 60% de unidades de competencia valoradas positivamente.

Fase de acreditación e rexistro da competencia profesional

As persoas candidatas que superan o proceso de avaliación dunha unidade de competencia, expediráselles, por parte de Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional, a correspondente acreditación, que ten validez en todo o territorio do estado. As unidades de competencia acreditadas serán transferidas aos rexistros que para ese efecto se elaboren por parte das administracións competentes. ■

PUBLICIDADE

Rianxo co ensino público

1 IES, 3 Colexios, 8 escolas unitarias no Colexio Rural Agrupado, 1 Escola Infantil...

... de calidade

... comprometidos coa contorna

... en galego.